

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія образотворчого мистецтва

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Декоративне мистецтво та ремесла
(назва спеціалізації)

інститут, факультет Художньо-педагогічний
(назва інституту, факультету)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма **Історія образотворчого мистецтва**
для здобувачів вищої освіти

за спеціальністю / освітньою програмою В3 Декоративне мистецтво та ремесла

Мова навчання - українська

Розробники: д. іст. н., проф. Шеретюк Р. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

Протокол від “25” вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету / інституту
Художньо-педагогічного факультету РДГУ

Протокол від “29” вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії _____ (доц. Власюк О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік
_____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -8	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова	
Модулів - 2	Спеціальність В3 «Декоративне мистецтво та ремесла»	Рік підготовки:	
Змістових модулів -11		2,3,4-й	2,3,4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		3 , 4,5,6,7-й	3 , 4,5,6,7-й
Загальна кількість годин 240		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -4 самостійної роботи -6	Освітній рівень: бакалавр	Практичні, семінарські	
		38 год.	10 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		160 год.	200 год.
		Вид контролю: іспит – 5 семестр, 7 семестр	

Передумови

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти суміжно буде опановувати матеріал таких дисциплін як: «Історія культури», «Історія української культури», «Теорія мистецтва».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» є формування у студентів цілісного уявлення, базових теоретичних знань про віхи історії світового та українського мистецтва, зокрема періодизацію художніх напрямів і стилів як послідовність змін способу життя і мислення людства; дослідження ідеологічної, функціональної та естетичної програми художньої творчості на різних етапах розвитку цивілізації та мистецьких способів її формального виконання; вивчення основних тенденцій та еволюції композиційного мислення художніх напрямів і стилів, ознайомлення з їхнім персоналістичним доробком, зокрема визначними пам'ятками образотворчого мистецтва та архітектури.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія образотворчого мистецтва»

є:

- дослідження й вивчення мистецьких процесів від найдавніших часів до сьогодення в їх історичному розвитку та взаємозв'язку з еволюцією художньої культури, специфіки конкретних історико-культурних епох, особливості стилів і напрямів, засоби художньої та образної виразності мистецьких творів;
- з'ясування засад тектонічного, композиційного мислення: вивчення ідеологічної, функціональної та естетичної програми, вивчення декоративно-оздоблювальних та конструктивних знакових, емблематичних стильових елементів та форм західноєвропейського та українського мистецтва;
- вивчення основних тенденцій розвитку (зародження, розквіт, згасання) художніх стилів, особливості композиційного мислення у межах кожного стилю і взаємовпливів та успадкувань певних рис різними культурами та різними стильовими епохами;
- вивчення персоналістичного доробку мистецьких шкіл, течій, напрямів у межах кожного стилю, періоду, регіону;
- вивчення пам'яток мистецтва кожного регіону та кожного етапу становлення певного стилю;
- розвиток комплексного мислення у студентів на основі системного підходу;
- розвиток навичок пошукової діяльності студентів у сфері майбутнього фаху;
- удосконалення вміння студентів працювати з різноманітними джерелами інформації;
- формування інтелектуального потенціалу студентів у галузі мистецтвознавства.

Основними **формами** навчальної діяльності студентів з дисципліни «Образотворче мистецтво і середовище ХХ – ХХІ століття» є *лекції та практичні заняття*, під час яких виклад навчального матеріалу закріплюється виконанням ряду завдань.

3.Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- історико-соціальні передумови розвитку образотворчого мистецтва Західної Європи і України від найдавніших часів до сьогодення;
- основні закономірності та особливості формування і розвитку образотворчого мистецтва Західної Європи і України;
- специфіку конкретних історико-культурних епох, особливості стилів і напрямів, засоби художньої та образної виразності їх творів;
- методи та технології образно-композиційного, конструктивного виконання художніх творів;
- особливості композиційних і конструктивних підходів у відомих творах мистецтва та розпізнавати їх стилі;
- персоналістичний доробок мистецьких шкіл, течій, напрямів у межах кожного стилю, періоду, регіону;
- основні напрями, види і форми образотворчого мистецтва Західної Європи і України;
- вплив європейських художніх традицій та напрямів на українському ґрунті;

- мистецькі явища, їхню сутність і завдання.

Вміти:

- простежувати вплив історико-соціальних факторів на розвиток мистецтва Західної Європи і України від найдавніших часів до сьогодення;
- аналізувати еволюційні процеси в західноєвропейському і українському мистецтві на засадах максимальної конкретності та з урахуванням широких узагальнень;
- визначати основні закономірності та особливості формування і розвитку образотворчого мистецтва Західної Європи і України;
- пояснювати вплив європейських художніх традицій та напрямів на українському ґрунті;
- робити мистецтвознавчий опис і аналіз пам'яток архітектури, скульптури та живопису, що репрезентують образотворче мистецтво Західної Європи і України;
- використовувати набуті теоретичні знання й практичні навички у своїй подальшій творчій діяльності;
- аналізувати конкретні твори та тенденції розвитку мистецтва минулого і сучасності.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія образотворчого мистецтва від первісності до Середньовіччя.

Тема лекції № 1. Первісне мистецтво.

Тема лекції № 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії.

Тема лекції № 3. Мистецтво Стародавньої Греції.

Тема лекції № 4. Мистецтво етрусків і Стародавнього Риму.

Тема практичного заняття № 1. Мистецтво первісного суспільства і Стародавніх Східних цивілізацій.

Тема практичного заняття № 2. Мистецтво античності.

Змістовий модуль 2. Історія образотворчого мистецтва від Середньовіччя до Нового часу.

Тема лекції № 5. Мистецтво середніх віків. Дороманське мистецтво. Романський стиль. Готика.

Тема лекції № 6. Мистецтво епохи Відродження.

Тема лекції № 7. Північне Відродження.

Тема практичного заняття № 3. Мистецтво Середньовіччя.

Тема практичного заняття № 4. Мистецтво Відродження.

Змістовий модуль 3. Історія образотворчого мистецтва Нового часу.

Тема лекції № 8. Бароко як доба, художній напрям і стиль.

Тема лекції № 9. Рококо як мистецтво «галантної доби».

Тема лекції № 10. Класицизм.

Тема практичного заняття № 5. Мистецтво бароко і рококо.

Тема практичного заняття № 6. Мистецтво класицизму.

Змістовий модуль 4. Історія образотворчого мистецтва XIX ст.

Тема лекції № 11. Романтизм. Академізм.

Тема лекції № 12. Братство прерафаелітів.

Тема лекції № 13. Реалізм. Символізм.

Тема лекції № 14. Імпресіонізм.

Тема лекції № 15. Постімпресіонізм.

Тема практичного заняття № 7. Мистецтво першої половини XIX ст.

Тема практичного заняття № 8. Мистецтво другої половини XIX ст.

Змістовий модуль 5. Історія образотворчого мистецтва XX – початку XXI ст.

Тема лекції № 16. Модерн.

Тема лекції № 17. Модернізм.

Тема лекції № 18. Сюрреалізм.

Тема лекції № 19. Абстракціонізм.

Тема лекції № 20. Поп-арт.

Тема лекції № 21. Концептуалізм.

Тема лекції № 22. Постмодернізм.

Тема практичного заняття № 9. Мистецтво першої половини XX ст.

Тема практичного заняття № 10. Мистецтво другої половини XX ст.

Змістовний модуль 6. Історія образотворчого мистецтва Давньої України.

Тема лекції № 23. Первісне мистецтво на теренах України. Мистецтво Трипільської культури.

Тема лекції № 24. Скіфо-сарматське мистецтво.

Тема лекції № 25. Мистецтво античних міст Північного Причорномор'я. Мистецтво народів південноукраїнських степів.

Тема лекції № 26. Мистецтво стародавніх східних слов'ян.

Тема практичного заняття № 11. Мистецтво Трипільської культури.

Тема практичного заняття № 12. Скіфо-сарматське мистецтво.

Змістовний модуль 7. Історія образотворчого мистецтва Київської Русі.

Тема лекції № 27. Містобудування та культове зодчество Київської Русі.

Тема лекції № 28. Монументальне малярство та іконопис Київської Русі.

Тема лекції № 29. Скульптура Київської Русі.

Тема лекції № 30. Мистецтво рукописної книги Київської Русі. Декоративно-ужиткове мистецтво Київської Русі.

Тема практичного заняття № 13. Архітектура і монументальне малярство Київської Русі.

Тема практичного заняття № 14. Скульптура і декоративно-прикладне мистецтво Київської Русі.

Змістовний модуль 8. Історія образотворчого мистецтва України XIV – першої половини XVII ст.

Тема лекції № 31. Архітектура України XIV – першої половини XVII ст.

Тема лекції № 32. Скульптура та різьблення України XIV – першої половини XVII ст.

Тема лекції № 33. Монументальне малярство та іконопис України XIV – першої половини XVII ст.

Тема практичного заняття № 15. Мистецтво України XIV – першої половини XVII ст.

Змістовний модуль 9. Історія образотворчого мистецтва України другої половини XVII - XVIII ст.

Тема лекції № 34. Архітектура України другої половини XVII – XVIII ст.

Тема лекції № 35. Скульптура та різьблення України другої половини XVII – XVIII ст.

Тема лекції № 36. Монументальне малярство та станковий живопис України другої половини XVII – XVIII ст.

Тема практичного заняття № 16. Мистецтво України другої половини XVII - XVIII ст.

Змістовний модуль 10. Історія образотворчого мистецтва України XIX ст.

Тема лекції № 37. Класицизм в українській архітектурі XIX ст.
Тема лекції № 38. Українська скульптура XIX ст.
Тема лекції № 39. Українське малярство першої половини XIX ст. Малярська спадщина Т.Г. Шевченка.
Тема лекції № 40. Українське малярство другої половини XIX ст. Пересувництво.
Тема лекції № 41. Українське мистецтво на межі XIX – XX ст.
Тема практичного заняття № 17. Архітектура України XIX ст.
Тема практичного заняття № 18. Малярство України XIX ст.
Тема практичного заняття № 19. Скульптура України XIX ст.
Тема практичного заняття № 20. Мистецтво України межі XIX – XX ст.
Змістовний модуль 11. Історія образотворчого мистецтва України XX – початку XXI ст.
Тема лекції № 42. Мистецтво України 20-30-х рр. XX ст.
Тема лекції № 43. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм.
Тема лекції № 44. Мистецтво України періоду Другої Світової війни. Українське мистецтво в післявоєнний період.
Тема лекції № 45. Мистецтво незалежної України.
Тема лекції № 46. Постмодернізм в українському мистецтві.
Тема практичного заняття № 21. Мистецтво України 20-30-х рр. XX ст.
Тема практичного заняття № 22. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм.
Тема практичного заняття № 23. Мистецтво незалежної України.
Тема практичного заняття № 24. Постмодернізм в українському мистецтві.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів та тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Лекцій	Практичних	Сам. роботи
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Історія образотворчого мистецтва від первісності до Середньовіччя				
Тема лекції № 1. Первісне мистецтво		1		3
Тема лекції № 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії		1		4
Тема лекції № 3. Мистецтво Стародавньої Греції		1		4
Тема лекції № 4. Мистецтво етрусків і Стародавнього Риму		1		3
Тема практичного заняття № 1. Мистецтво первісного суспільства			2	

Стародавніх Східних цивілізацій.				
Тема практичного заняття № 2. Мистецтво античності.			2	
Усього	22	4	4	14
Змістовий модуль 2. Історія образотворчого мистецтва від Середньовіччя до Нового часу				
Тема лекції № 5. Мистецтво середніх віків. Дороманське мистецтво. Романський стиль. Готика		1		4
Тема лекції № 6. Мистецтво епохи Відродження		1		4
Тема лекції № 7. Північне Відродження		1		4
Тема практичного заняття № 3. Мистецтво Середньовіччя.			2	
Тема практичного заняття № 4. Мистецтво Відродження.			2	
Усього	19	3	4	12
Змістовий модуль 3. Історія образотворчого мистецтва Нового часу				
Тема лекції № 8. Бароко як доба, художній напрям і стиль		1		4
Тема лекції № 9. Рококо як мистецтво «галантної доби».		1		4
Тема лекції № 10. Класицизм		1		4
Тема практичного заняття № 5. Мистецтво бароко і рококо.			2	
Тема практичного заняття № 6. Мистецтво класицизму.			2	
Усього	19	3	4	12
Змістовий модуль 4. Історія образотворчого мистецтва XIX ст.				
Тема лекції № 11. Романтизм. Академізм.		0,5		3

Тема лекції № 12. Братство прерафаелітів.		0,5		3
Тема лекції № 13. Реалізм. Символізм.		0,5		3
Тема лекції № 14. Імпресіонізм.		1		3
Тема лекції № 15. Постімпресіонізм.		0,5		3
Тема практичного заняття № 7. Мистецтво першої половини ХІХ ст.			2	
Тема практичного заняття № 8. Мистецтво другої половини ХІХ ст.			2	
Усього	22	3	4	15
Змістовий модуль 5. Історія образотворчого мистецтва ХХ – початку ХХІ ст.				
Тема лекції № 16. Модерн.		1		3
Тема лекції № 17. Модернізм.		1		3
Тема лекції № 18. Сюрреалізм.		1		3
Тема лекції № 19. Абстракціонізм.		1		3
Тема лекції № 20. Поп-арт.		1		3
Тема лекції № 21. Концептуалізм.		1		3
Тема лекції № 22. Постмодернізм.		1		3
Тема практичного заняття № 9. Мистецтво першої половини ХХ ст.			2	
Тема практичного заняття № 10. Мистецтво другої половини ХХ ст.			2	
Усього	32	7	4	21
Змістовний модуль 6. Історія образотворчого мистецтва Давньої України				
Тема лекції № 23. Первісне мистецтво на теренах України. Мистецтво Трипільської культури.		1		4
Тема лекції № 24.		1		4

Скіфо-сарматське мистецтво.				
Тема лекції № 25. Мистецтво античних міст Північного Причорномор'я. Мистецтво народів південноукраїнських степів.		0,5		3
Тема лекції № 26. Мистецтво стародавніх східних слов'ян.		0,5		3
Тема практичного заняття № 11. Мистецтво Трипільської культури.			1	
Тема практичного заняття № 12. Скіфо-сарматське мистецтво.			1	
Усього	19	3	2	14
Змістовний модуль 7. Історія образотворчого мистецтва Київської Русі				
Тема лекції № 27. Містобудування та культове зодчество Київської Русі.		1		3
Тема лекції № 28. Монументальне малярство та іконопис Київської Русі.		1		3
Тема лекції № 29. Скульптура Київської Русі.		1		3
Тема лекції № 30. Мистецтво рукописної книги Київської Русі. Декоративно-ужиткове мистецтво Київської Русі.		1		3
Тема практичного заняття № 13. Архітектура і монументальне малярство Київської Русі.			2	
Тема практичного заняття № 14. Скульптура і декоративно-			2	

прикладне мистецтво Київської Русі.				
Усього	20	4	4	12
Змістовний модуль 8. Історія образотворчого мистецтва України XIV – першої половини XVII ст.				
Тема лекції № 31. Архітектура України XIV – першої половини XVII ст.		1		4
Тема лекції № 32. Скульптура та різьблення України XIV – першої половини XVII ст.		0,5		4
Тема лекції № 33. Монументальне малярство та іконопис України XIV – першої половини XVII ст.		0,5		4
Тема практичного заняття № 15. Мистецтво України XIV – першої половини XVII ст.			2	
Усього	16	2	2	12
Змістовний модуль 9. Історія образотворчого мистецтва України другої половини XVII - XVIII ст.				
Тема лекції № 34. Архітектура України другої половини XVII – XVIII ст.		1		4
Тема лекції № 35. Скульптура та різьблення України другої половини XVII – XVIII ст.		1		4
Тема лекції № 36. Монументальне малярство та станковий живопис України другої половини XVII – XVIII ст.		1		4
Тема практичного заняття № 16. Мистецтво України другої половини XVII - XVIII ст.			2	
Усього	17	3	2	12
Змістовний модуль 10. Історія образотворчого мистецтва України XIX ст.				

Тема лекції № 37. Класицизм українській архітектурі XIX ст.		1		5
Тема лекції № 38. Українська скульптура XIX ст.		1		5
Тема лекції № 39. Українське малярство першої половини XIX ст. Малярська спадщина Т.Г. Шевченка.		1		5
Тема лекції № 40. Українське малярство другої половини XIX ст. Пересувництво.		1		5
Тема лекції № 41. Українське мистецтво на межі XIX – XX ст.		1		5
Тема практичного заняття № 17. Архітектура України XIX ст.			1	
Тема практичного заняття № 18. Малярство України XIX ст.			1	
Тема практичного заняття № 19. Скульптура України XIX ст.			1	
Тема практичного заняття № 20. Мистецтво України межі XIX – XX ст.			1	
Усього	34	5	4	25
Змістовний модуль 11. Історія образотворчого мистецтва України XX – початку XXI ст.				
Тема лекції № 42. Мистецтво України 20-30-х рр. XX ст.		1		4
Тема лекції № 43. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм.		1		5
Тема лекції № 44. Мистецтво України		1		4

періоду Другої Світової війни. Українське мистецтво післявоєнний період.				
Тема лекції № 45. Мистецтво незалежної України.		1		5
Тема лекції № 46. Постмодернізм в українському мистецтві.		1		5
Тема практичного заняття № 21. Мистецтво України 20-30-х рр. ХХ ст.			1	
Тема практичного заняття № 22. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм.			1	
Тема практичного заняття № 23. Мистецтво незалежної України.			1	
Тема практичного заняття № 24. Постмодернізм в українському мистецтві.			1	
Усього	32	5	4	23
УСЬОГО	240	42	38	160

6. Теми практичних занять (Всього 38 год.)

Тема практичного заняття № 1. Мистецтво первісного суспільства і Стародавніх Східних цивілізацій. Годин – 2

Тема практичного заняття № 2. Мистецтво античності. Годин – 2

Тема практичного заняття № 3. Мистецтво Середньовіччя. Годин – 2

Тема практичного заняття № 4. Мистецтво Відродження. Годин – 2

Тема практичного заняття № 5. Мистецтво бароко і рококо. Годин – 2

Тема практичного заняття № 6. Мистецтво класицизму. Годин – 2

Тема практичного заняття № 7. Мистецтво першої половини ХІХ ст. Годин – 2

Тема практичного заняття № 8. Мистецтво другої половини ХІХ ст. Годин – 2

Тема практичного заняття № 9. Мистецтво першої половини ХХ ст. Годин – 2

- Тема практичного заняття № 10. Мистецтво другої половини XX ст. Годин – 2
- Тема практичного заняття № 11. Мистецтво Трипільської культури. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 12. Скіфо-сарматське мистецтво. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 13. Архітектура і монументальне малярство Київської Русі. Годин – 2
- Тема практичного заняття № 14. Скульптура і декоративно-прикладне мистецтво Київської Русі. Годин – 2
- Тема практичного заняття № 15. Мистецтво України XIV – першої половини XVII ст. Годин – 2
- Тема практичного заняття № 16. Мистецтво України другої половини XVII - XVIII ст. Годин – 2
- Тема практичного заняття № 17. Архітектура України XIX ст. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 18. Малярство України XIX ст. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 19. Скульптура України XIX ст. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 20. Мистецтво України межі XIX – XX ст. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 21. Мистецтво України 20-30-х рр. XX ст. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 22. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 23. Мистецтво незалежної України. Годин – 1
- Тема практичного заняття № 24. Постмодернізм в українському мистецтві. Годин – 1

7. Самостійна робота (Всього 160 год.)

- Тема № 1. Первісне мистецтво. Годин – 3
- Тема № 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Годин – 4
- Тема № 3. Мистецтво Стародавньої Греції. Годин – 4
- Тема № 4. Мистецтво етрусків і Стародавнього Риму. Годин – 3
- Тема № 5. Мистецтво середніх віків. Дороманське мистецтво. Романський стиль. Готика. Годин – 4
- Тема № 6. Мистецтво епохи Відродження. Годин – 4
- Тема № 7. Північне Відродження. Годин – 4
- Тема № 8. Бароко як доба, художній напрям і стиль. Годин – 4
- Тема № 9. Рококо як мистецтво «галантної доби». Годин – 4
- Тема № 10. Класицизм. Годин – 4
- Тема № 11. Романтизм. Академізм. Годин – 3
- Тема № 12. Братство прерафаелітів. Годин – 3
- Тема № 13. Реалізм. Символізм. Годин – 3
- Тема № 14. Імпресіонізм. Годин – 3
- Тема № 15. Постімпресіонізм. Годин – 3
- Тема № 16. Модерн. Годин – 3
- Тема № 17. Модернізм. Годин – 3
- Тема № 18. Сюрреалізм. Годин – 3
- Тема № 19. Абстракціонізм. Годин – 3
- Тема № 20. Поп-арт. Годин – 3
- Тема № 21. Концептуалізм. Годин – 3
- Тема № 22. Постмодернізм. Годин – 3
- Тема № 23. Первісне мистецтво на теренах України. Мистецтво Трипільської культури. Годин – 4
- Тема № 24. Скіфо-сарматське мистецтво. Годин – 4

- Тема № 25. Мистецтво античних міст Північного Причорномор'я. Мистецтво народів південноукраїнських степів. Годин – 3
- Тема № 26. Мистецтво стародавніх східних слов'ян. Годин – 3
- Тема № 27. Містобудування та культове зодчество Київської Русі. Годин – 3
- Тема № 28. Монументальне малярство та іконопис Київської Русі. Годин – 3
- Тема № 29. Скульптура Київської Русі. Годин – 3
- Тема № 30. Мистецтво рукописної книги Київської Русі. Декоративно-ужиткове мистецтво Київської Русі. Годин – 3
- Тема № 31. Архітектура України XIV – першої половини XVII ст. Годин – 4
- Тема № 32. Скульптура та різьблення України XIV – першої половини XVII ст. Годин – 4
- Тема № 33. Монументальне малярство та іконопис України XIV – першої половини XVII ст. Годин – 4
- Тема № 34. Архітектура України другої половини XVII – XVIII ст. Годин – 4
- Тема № 35. Скульптура та різьблення України другої половини XVII – XVIII ст. Годин – 4
- Тема № 36. Монументальне малярство та станковий живопис України другої половини XVII – XVIII ст. Годин – 4
- Тема № 37. Класицизм в українській архітектурі XIX ст. Годин – 5
- Тема № 38. Українська скульптура XIX ст. Годин – 5
- Тема № 39. Українське малярство першої половини XIX ст. Малярська спадщина Т.Г. Шевченка. Годин – 5
- Тема № 40. Українське малярство другої половини XIX ст. Пересувництво. Годин – 5
- Тема № 41. Українське мистецтво на межі XIX – XX ст. Годин – 5
- Тема № 42. Мистецтво України 20-30-х рр. XX ст. Годин – 4
- Тема № 43. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму. Соціалістичний реалізм. Годин – 5
- Тема № 44. Мистецтво України періоду Другої Світової війни. Українське мистецтво в післявоєнний період. Годин – 4
- Тема № 45. Мистецтво незалежної України. Годин – 5
- Тема № 46. Постмодернізм в українському мистецтві. Годин – 5

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- МО1 – екзамени;
- МО2 – усне або письмове опитування
- МО3 - колоквиум,
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 – залік.

8. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- залік;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- підготовка повідомлень та ессе.

9. Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна			
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві; добирати аргументи для підтвердження думок	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Шеретюк Р.М. Історія українського мистецтва: Практикум. Анотації лекцій, плани практичних занять, комплекси завдань для самостійної роботи для студентів IV курсу спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2016. 126 с.
2. Шеретюк Р.М. Кароль (Лукаш) Гюбель (1722 – 1793): художник у чернечому вбранні: історико-мистецтвознавче видання. Рівне: РДГУ, 2017. 62 с.
3. Шеретюк Р.М. Західноєвропейське мистецтво доби Середньовіччя: Навчально-методичні матеріали до семінарських занять з дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» для студентів другого курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2017. 36 с.
4. Шеретюк Р.М. Західноєвропейське мистецтво доби Відродження: Завдання до самостійної роботи з дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» для студентів другого курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2017. 30 с.
5. Шеретюк Р.М. Мистецькі набутки ордену піарів на Волині в контексті художніх візій доби бароко: Навчальний посібник для студентів четвертого курсу денної і заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2017. 88 с.
6. Шеретюк Р.М. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Історія українського мистецтва» для студентів четвертого курсу денної і заочної форм навчання галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020208 «Декоративно-прикладне мистецтво». 2-ге вид., переробл. і доповн. Рівне, РДГУ, 2018. 59 с.
7. Шеретюк Р.М. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з дисципліни «Історія українського мистецтва» для студентів четвертого курсу денної форми навчання галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020208 «Декоративно-прикладне мистецтво». 2-ге вид., переробл. і доповн. Рівне, РДГУ, 2018. 64 с.
8. Шеретюк Р.М. Тестові завдання з дисципліни «Історія українського мистецтва» для студентів четвертого курсу денної і заочної форм навчання галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020208 «Декоративно-прикладне мистецтво». Рівне, РДГУ, 2018. 42 с.
9. Шеретюк Р.М. Історія зарубіжного мистецтва: кросворди, таблиці, тести: практикум: навчальний посібник для студентів першого, другого і третього курсів денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2019. 124 с.
10. Шеретюк Р.М. Сильові домінанти українського мистецтва кінця XIX – першої третини XX ст.: навчальний посібник для студентів четвертого курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2020. 77 с.
11. Шеретюк Р.М. 350 тестових завдань з історії українського мистецтва: практикум для студентів четвертого курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2020. 49 с.
12. Шеретюк Р.М. Історія українського мистецтва. Тематика курсових робіт та методичні рекомендації до їх виконання для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» денної і заочної форм навчання. Рівне: РДГУ, 2020. 38 с.

13. Шеретюк Р.М. Соцреалізм в українському мистецтві: історія, теорія, практика: Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Історія українського мистецтва» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» денної і заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Рівне: РДГУ, 2023. 40 с.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю

Модуль «Історія зарубіжного мистецтва»

1. Мистецтво первісної доби: загальна характеристика.
2. Мистецтво палеоліту. Печерний живопис.
3. Мистецтво первісної доби. Рельєфні людські зображення: палеолітичні «Венери».
4. Мистецтво неоліту та енеоліту. Петрогліфи.
5. Мегалітична архітектура. Менгіри. Дольмени. Кромлехи.
6. Основні тенденції розвитку мистецтва Стародавнього Єгипту.
7. Архітектура Стародавнього Єгипту додинастичного періоду.
8. Піраміди – самобутнє явище давньоєгипетської архітектури.
9. Храмові комплекси Карнака і Луксора.
10. Основні архітектурні форми Стародавнього Єгипту: класифікація, конструктивні особливості.
11. Місце і роль канону в мистецтві Стародавнього Єгипту.
12. Скульптура Стародавнього Єгипту: стилістика, сюжетика.
13. Портретна скульптура Стародавнього Єгипту. Портрети Ехнатона і Ніфертіті.
14. Стیلістика та тематика давньоєгипетського живопису.
15. Архітектура Стародавньої Месопотамії: загальна характеристика.
16. Зікурат – культова споруда Стародавньої Месопотамії. Функції, об'ємно-планувальні та конструктивні особливості.
17. Основні принципи скульптурного зображення людини в мистецтві Стародавньої Месопотамії.
18. Рельєф і меморіальні стели Стародавньої Месопотамії.
19. Мозаїка Стародавньої Месопотамії: стилістика, сюжетика, технологія.
20. Основні тенденції розвитку егейського мистецтва.
21. Мистецтво Стародавньої Греції: чуттєвість і гармонія.
22. Періодизація і найсуттєвіші досягнення мистецтва Стародавньої Греції.
23. Становлення і розвиток грецької архітектури. Периптер. Ордер.
24. Людина в пластичному мистецтві Стародавньої Греції.
25. Вазопис – провідний вид мистецтва Стародавньої Греції: типологія, стилістика.
26. Містобудування Стародавньої Греції. Гіпподамова система регулярної забудови міст.
27. Архітектурний комплекс Афіського акрополя. Парфенон.
28. Основні тенденції розвитку мистецтва Стародавнього Риму.
29. Набутки давньоримської архітектури: типологія споруд, винаходи, значення.
30. Римський скульптурний портрет – визначне явище світового мистецтва.
31. Художні ідеали та ознаки середньовічного мистецтва.
32. Мистецтво епохи Середньовіччя: періодизація, ідейна платформа, провідні риси.
33. Дороманське мистецтво: географія, принципи, значення.
34. Базиліка – перший християнський культовий храм. План і конструктивні елементи.

35. Монументальний живопис Візантії. Мозаїки Софії Константинопольської.
36. Романський стиль: визначення, сутність, риси.
37. Романська архітектура: провідні риси і пам'ятки.
38. Портали романських церков як наочне роз'яснення християнського віровчення.
39. Готика: визначення, сутність, прикметні риси, пам'ятки.
40. Готичний собор та його скульптурне оздоблення.
41. Мистецтво доби Відродження: періодизація, основні тенденції розвитку.
42. Ідейні та естетичні принципи мистецтва доби Відродження.
43. Титани Відродження.
44. Північне Відродження: явища, постаті, пам'ятки.
45. Скульптура Доби Відродження. Творчість Мікеланджело.
46. Образи Мадонни в творчості Рафаеля.
47. Мистецька спадщина Леонардо да Вінчі: набутки і значення.
48. Мистецька спадщина Альбрехта Дюрера як візитна картка ренесансного мистецтва Німеччини.
49. Бароко як доба, художній напрям і стиль.
50. Ідейні та естетичні засади мистецтва бароко.
51. Основні тенденції розвитку архітектури доби бароко.
52. Мистецтво доби бароко. Караваджо.
53. Мистецтво доби бароко. Пітер Пауль Рубенс.
54. Мистецтво доби бароко. Рембрандт ван Рейн.
55. Мистецтво доби бароко. Лоренцо Берніні.
56. Рококо як мистецтво «галантної доби»: хронологічні межі, характерні риси.
57. Західноєвропейський живопис стилю рококо: постаті і пам'ятки.
58. Основні тенденції розвитку стилю рококо в західноєвропейському мистецтві XVIII ст.
59. Основні тенденції розвитку стилю рококо в декоративно-ужитковому мистецтві.
60. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Мистецька спадщина Франциско Гойя.
61. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Романтизм: витоки та ідейна програма.
62. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Стиль академізм у персоналіях і пам'ятках.
63. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Реалізм як мистецька реакція на дійсність.
64. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Творчий метод символізму.
65. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Витоки та становлення імпресіонізму.
66. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Імпресіонізм як художній метод.
67. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Специфіка творчої манери імпресіоністів.
68. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Імпресіонізм у персоналіях.
69. Місце і роль імпресіонізму в історії світового мистецтва.
70. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Еволюція творчої манери Едгара Дега.
71. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Мистецька спадщина Вінсента ван Гога.
72. Західноєвропейське мистецтво XIX ст. Мистецька спадщина Поля Гогена.
73. Загальна характеристика розвитку західноєвропейського мистецтва XX ст.
74. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Провідні сюжетні лінії живописних творів стилю модерн.
75. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Модерністські течії: загальна характеристика.
76. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Ідейні та естетичні засади стилю фовізм.
77. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Експресіонізм У персоналіях.
Західноєвропейське мистецтво XX ст. Експресіонізм: пам'ятки.

78. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Генеза творчого методу стилю кубізм.
79. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Творчість Пабло Пікассо.
80. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Футуризм.
81. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Авангардизм.
82. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Примітивізм.
83. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Супрематизм.
84. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Гіперреалізм.
85. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Абстракціонізм.
86. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Сюрреалізм.
87. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Мистецький доробок Сальвадора Далі.
88. Мистецтво США XX ст. Творчий метод Джексона Поллока.
89. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Концептуалізм.
90. Західноєвропейське мистецтво XX ст. Постмодернізм.

Модуль «Історія українського мистецтва»

91. Первісне мистецтво на теренах України.
92. Мистецтво Трипільської культури.
93. Звіриний стиль скіфського мистецтва.
94. Античне мистецтво Північного Причорномор'я.
95. Мистецтво народів південноукраїнських степів III – VIII ст.
96. Мистецтво стародавніх східних слов'ян.
97. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика.
98. Розпланування та забудова давньоруських міст.
99. Давньоруське зодчество як головний засіб втілення християнської ідеї.
100. Культове зодчество Київської Русі: символіка та канон християнського храму.
101. Візантійські традиції монументального малярства Київської Русі: концепція образу, іконографічна програма, стиль і художня мова, колористичні засади.
102. Органічне поєднання мозаїк і фресок – характерна особливість монументального мистецтва Київської Русі.
103. Техніка і технологія мозаїки і фрески.
104. Особливості становлення та розвитку сакральної християнської пластики Русі-України. Мистецтво рельєфу.
105. Іконопис Київської Русі – класична основа українського сакрального мистецтва.
106. Візантійські традиції та національні риси давньоруського іконопису.
107. Національна своєрідність художньо-образного оформлення давньоруської рукописної книги XI – XII ст.
108. Декоративно-ужиткове мистецтво Київської Русі.
109. Архітектура України XIV - першої половини XVII ст.
110. Скульптура та різьблення України XIV - першої половини XVII ст.
111. Монументальне малярство України XIV - першої половини XVII ст.
112. Український іконопис XIV - першої половини XVII ст.
113. Станковий живопис XVI - першої половини XVII ст.
114. Українська книжкова мініатюра XIV - першої половини XVII ст.
115. Українська книжкова графіка XVI - першої половини XVII ст.
116. Декоративно-ужиткове мистецтво України XIV - першої половини XVII ст.

117. Архітектура України другої половини XVII – XVIII ст. як історичний і стильовий вираз часу.
118. Архітектура козацького бароко.
119. Скульптура та різьблення України другої половини XVII – XVIII ст.
120. Мистецький доробок Іоана Георга Пінзеля як унікальне явище українського пластичного мистецтва доби бароко.
121. Монументальне малярство України другої половини XVII – XVIII ст.
122. Релігійний живопис України другої половини XVII – XVIII ст.
123. Утвердження загальноєвропейських тенденцій в українському мистецтві XIX ст.
124. Класицизм в українській архітектурі першої половини XIX ст.
125. Реконструкція і перебудова старих міст. Полтава. Київ.
126. Українська скульптура першої половини XIX ст. Класицизм: визначні пам'ятки.
127. Монументальна скульптура України другої половини XIX ст.
128. Українське малярство першої половини XIX століття.
129. Малярська спадщина Т.Г.Шевченка.
130. Українське малярство другої половини XIX ст. Пересувництво: загальна характеристика.
131. Українське пейзажне малярство другої половини XIX ст. Пересувництво: Петро Левченко, Сергій Васильківський, Сергій Світославський.
132. Українська жанрова картина другої половини XIX ст. Микола Пимоненко.
133. Розвиток на Україні в XIX ст. художньої освіти. Відкриття художніх шкіл у Києві, Харкові, Одесі.
134. Українське малярство на межі XIX – XX ст.
135. Мистецький доробок Івана Труша в контексті українського образотворення на межі XIX-XX ст.
136. Творчість Олександра Мурашка в контексті розвитку українського живопису останньої чверті XIX – початку XX ст.
137. Українська графіка першої половини і середини XIX ст.
138. Графіка Т. Г. Шевченка.
139. Послідовники Т.Шевченка в мистецтві графіки.
140. Мистецтво на західноукраїнських землях на межі XIX – XX ст.
141. Еклектика в українській архітектурі кінця XIX ст.
142. Архітектура України доби модерну: постаті і пам'ятки.
143. Модерн в українському живописі початку XX ст.: загальна характеристика.
144. Модерн в українському живописі початку XX ст. Федір Кричевський.
145. Модерн в українському живописі початку XX ст. Всеволод Максимович.
146. Модерн в українському живописі початку XX ст. Олекса Новаківський.
147. Конструктивно-стилістичні особливості українського архітектурного модерну.
148. Український архітектурний модерн у персоналіях.
149. Полтавське губернське земство – візитівка українського архітектурного модерну.
150. Модерністські течії в українському живописі першої третини XX ст.: загальна характеристика.
151. Модернізм в українському мистецтві початку XX ст. Фовізм. Творчі експерименти Соні Делоне.
152. Модернізм в українському мистецтві початку XX ст. Кубізм. Олександра Екстер.

153. Модернізм в українському мистецтві початку ХХ ст. Супрематизм. Казимир Малевич.
154. Модернізм в українському мистецтві початку ХХ ст. Футуризм. Олександр Богомазов.
155. Модернізм в українському мистецтві початку ХХ ст. Кубофутуризм. Давид Бурлюк.
156. Модернізм в українському мистецтві початку ХХ ст. «Нео-візантизм» Михайла Бойчука.
157. Концепція та еволюція мистецтва бойчукістів у контексті українського художнього процесу першої третини ХХ ст.
158. Історико – культурні особливості розвитку українського радянського мистецтва ХХ ст.
159. Архітектура України 20-30 рр. ХХ ст.
160. Конструктивізм як стиль української радянської архітектури.
161. Скульптура України 20-30 рр. ХХ ст.
162. Монументальна скульптура України 20-30 рр. ХХ ст. крізь призму мистецького доробку І. Кавалерідзе, М. Манізера та Б. Іванова.
163. Український живопис 20-30 рр. ХХ ст.
164. Український авангард та прояви його ідей в українському мистецтві.
165. Мистецтво України 30-х – початку 40-х рр. ХХ ст.
166. Мистецтво України в період сталінського тоталітаризму.
167. Соціалістичний реалізм: ідейні та естетичні засади.
168. Українське мистецтво періоду Другої Світової війни.
169. Українське мистецтво в післявоєнний період (середина 40-х – кінець 50-х рр. ХХ ст.): загальна характеристика.
170. Відбудова та реконструкція міст та сіл України, зруйнованих війною.
171. Розширення кола сюжетів, духовний світ людини в творах український малярів післявоєнного періоду.
172. Українське мистецтво 60-80-х рр. ХХ ст.
173. Основні засади неофіційної опозиції у мистецтві України 60-80-х рр. ХХ ст.
174. Перлини народної творчості: Марія Примаченко.
175. Малярство Катерини Білокур як феномен національного декоративного мистецтва.
176. Петриківський розпис як феномен українського образотворчого мистецтва.
177. Мистецька спадщина Тетяни Яблонської.
178. Мистецтво незалежної України.
179. Мистецтво України на сучасному етапі.
180. Постмодернізм в українському мистецтві.

13.Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Бичко А.К. та ін. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Курс лекцій. К.: Либідь, 1992. 392 с.
2. Варава Л. В. Сучасна енциклопедія декоративно-прикладного мистецтва. Донецьк: Бао, 2007. 304 с.

3. Греченко В. А., Чорний І. В., Кушнерук В. А. та ін. Історія світової та української культури. К.: Літера ЛТД, 2002. 464 с.
4. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ. О. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
5. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / Голов. редкол.: Ганна Скрипник (голов. ред.) та ін. К.: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006 – 2009.
6. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
7. Історія української культури: У 5 т. К.: Наукова думка, 2000.
8. Історія українського мистецтва: В 6 т. К.: Жовтень, 1966.
9. Історія українського мистецтва: У 5 т. / НАН України. ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, головний редактор Г. Скрипник; редактор тому Р. Михайлова, Р. Забашта. К., 2008.
10. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю». К.: Либідь, 2005. 278 с.
11. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навчальний посібник: У 3 ч. Львів: Світ, 2003. .
12. Лукань В. Т. Історія українського мистецтва: конспект курсу лекцій. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 192 с.
13. Мистецтво України: Біографічний довідник / Упоряд.: А. В. Кудрицький, М. Г. Лабінський; За ред. А. В. Кудрицького. К.: Українська енциклопедія, 1997. 700 с.
14. Мистецтво України: Енциклопедія в 5 т. / Редкол.: Кудрицький А. В. (відп. ред.) та ін. К.: Українська енциклопедія імені М. П. Бажана, 1995. Т. 1: А-В. 400 с.
15. Митці України: Енциклопедичний довідник / Упоряд. М. Г. Лабінський, В. С. Мурза; за ред. А. В. Кудрицького, К.: Українська енциклопедія, 1992. 848 с.
16. Овсійчук В. А. Українське малярство 10-18 століть. Проблеми кольору / Інститут народознавства НАНУ. Львів, 1996. 478 с.
17. Протас М. О. Українська скульптура ХХ ст. К.: Інтертехнологія, 2006. 278 с.
18. Степовик Д. Українське мистецтво першої половини ХІХ ст. К.: Мистецтво, 1982. 191 с.
19. Степовик Д. Історія української ікони Х - ХХ століть. К.: Либідь, 1996. 440 с.
20. Тимофієнко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття. Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. 472 с.
21. Українська графіка ХІ – початку ХХ ст.: Альбом / Автор-упорядник А. О. В'юник. К.: Мистецтво, 1994. 328 с.
22. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Ред. П. О. Білецький. К.: Наукова думка, 2000. 240 с.
23. Український авангард: 1907-1917. Львів: Б. и., 1992. 222 с.
24. Український живопис 19 – початку 20 ст.: З колекції Національного художнього музею України: Альбом. Хмельницький: Галерея, 2005. 272 с.
25. Український живопис. Сто вибраних творів: Альбом. К.: Мистецтво, 1985. 100 іл.

Допоміжна

1. Андрієвська Л. Художні напрями мистецтва ХХ ст. *Образотворче мистецтво*. 2010. № 7. С. 13-19

2. Бабунич Ю. Модернізм і пошуки нових принципів формотворення в українському живописі кінця XIX – першої третини XX ст. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Вип. 26. Львів: ЛНАМ, 2015. С. 128-141.
3. Беспала Н. Титани Високого Відродження. *Образотворче мистецтво*. 2010. № 2. С. 14-16.
4. Генералюк Л. Святим дивом сяють храми Божі: Храми України в малярстві, поезії, прозі Шевченка. К.: Балтія-Друк, 2014. 168 с.
5. Кротова Т. Гра і мистецтво рококо в речах і предметах. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Вип. 22. С. 172-183.
6. Лагутенко О. Українська графіка першої третини XX століття. К.: Грані-Т, 2006. 240 с.
7. Лильо-Откович З. Український пейзажний живопис 19 – початку 20 ст. К.: Балтія-Друк, 2007. 120 с.
8. Леонтьєв Д. В. Архітектура України: від античності до нашого часу. Харків: Ранок, 2010. 224 с.
9. Нискогуз А. Дещо про картину Рембрандта «Повернення блудного сина». *Слово*. 2013. № 3 (55). С. 24-25.
10. Нога О. Давид Бурлюк і мистецтво всесвітнього авангарду. К.: Основа, 1993. 112 с.
11. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. К.: Дніпро, 2001. 447 с.
12. Перець О. О. Процеси творення українського стилю в мистецтві та архітектурі Полтавщини XIX – початку XX ст. як основа новітнього національного середовищного мислення. *Вісник ХДАДМ*. 2015. № 5. С. 77-84.
13. Плахта С. Імпресіонізм як вияв художнього світогляду кінця XIX ст. *Вісник Львівського університету*. Серія філософські науки. 2012. Випуск 15. С. 213-218.
14. Скрипченко М. Велетень серед мистців: Українець Олександр Архипенко. *Образотворче мистецтво*. 2002. № 3. С. 8.
15. Соколюк Л. Новий погляд на українське мистецтво першої третини XIX століття. *Мистецтво України*. Вип. 2. К., 2001.

Посилання на сайти (5-10 джерел)

1. Альбрехт Дюрер: у пошуках досконалості. URL: <https://kpi.ua/durer>
2. Архітектура романського стилю. URL: <https://studopedia.org/4-131635.html>
3. Букатий М. Титан Відродження. Виповнилося 525 років від дня народження Рафаеля. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/titan-vidrozhennya>
4. Візантійське іконописання як феномен світової культури. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/11545/>
5. Готика як художній стиль. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10539/>
6. 10 неповторних готичних соборів середньовічної Європи. *Всвімі*. URL: <http://vsviti.com.ua/makepeople/12283>
7. Гутковська І. В. Сакральне у мистецтві: скульптура стародавніх єгиптян крізь призму релігійного світогляду. URL: <http://oaji.net/articles/2014/1031-1410168779.pdf>
8. Життєстверджуюче мистецтво (імпресіонізм у живопису). URL: http://ntb.pstu.edu/index.php?id=63&tx_ttnews%5Btt_news%5D=475&cHash=73e1fc4d89103d84e04f17a825ab0c76
9. Західноєвропейське мистецтво на межі 19 – 20 століть. URL: <http://arshistorian.blogspot.com/2016/02/19-20-19.html>

10. Івашко Ю. В. Особливості використання природних мотивів в архітектурі модерну. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/3644/1/07.pdf>
11. Каммінг В. Загадка Стоунхенджа близька до розв'язання? *BBC News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-tra-40655243>
12. Корифей української культури. Василь Кричевський. URL: <https://llyvia-ol.livejournal.com/124898.html>
13. Макдональд Ф. Досліджуємо Босха: приховані смисли «Саду земних насолод». URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cul-41126411>
14. Невідома Україна: 25 архітекторів та їхні шедеври. URL: https://ua.igotoworld.com/ua/article/681_neizvestnaya-ukraina-25-arhitektorov.htm
15. Пабло Пікассо: картини як ілюстрація життєвого шляху. URL: <http://poradu.pp.ua/dim/13262-pablo-pkasso-kartini-yak-lyustracya-zhitt'yevogo-shlyahu.html>
16. Печера Альтаміра відкрила вченим таємницю прадавніх людей. *Znaj.Ua*. URL: <https://m.znaj.ua/history/210402-pechera-altamira-vidkrila-vchenim-tayemnicyu-pradavnih-lyudey-skriz-buli-ruki>
17. Рафаель Санті. Картини, творчість й біографія. URL: <http://www.nitpa.org/rafael-santi-kartini-freski-j-biografiya-raffaello-santi/>
18. Римські акведуки – шедеври інженерії. URL: <https://www.jw.org/uk/публікації/журнали/д201411/акведуки-римська-інженерія/>
19. Розквіт живопису. Леонардо да Вінчі. URL: <https://sites.google.com/site/wwwlisovykhcom/rozkvit-zivopisu-leonardo-da-vinci>
20. Розпис печери Ласко. Верхній палеоліт. Франція. URL: <https://studfiles.net/preview/5484621/page:3/>
21. Стиль рококо як мистецтво «галантно́ї доби». URL: https://pidruchniki.com/11510513/kulturologiya/stil_rokoko_mistetstvo_galantnoyi_dobi
22. Стоунхендж – загадка в камені. URL: <https://businessvisit.com.ua/uk/blog/stounhendzh-zagadka-v-kameni/>
23. Сук А. Як Стародавній Єгипет вплинув на наше розуміння краси. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/vert_cul/2016/02/160219_vert_cul_how_ancient_egypt_shape_d_our_idea_of_beauty_vp
24. Топ 10 стародавніх наскельних малюнків. *Всвіті*. URL: <http://vsviti.com.ua/collections/12342>

Робоча програма **Історія образотворчого мистецтва** для здобувачів вищої освіти

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “____” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____) (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “____” _____ 20__ року № ____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____) (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____

(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__
навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “____” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____) (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “____” _____ 20__ року № ____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____) (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)